

Життя Греко-Католицької Церкви

Запитник для священників
рукоположених до 1945 року

I. Особисті дані. Молодість. Становлення світогляду

1. Подайте особисті дані: ім'я, прізвище, дату і місце народження.
2. Розкажіть про своїх батьків, родину, дитинство, навчання, духовну освіту.
3. Як розвивалося Ваше покликання? Хто мав на Вас найбільший вплив; хто був для Вас зразком з-поміж знайомих, родичів, викладачів, духовних осіб?
4. Чи належали Ви до релігійних, молодіжних або політичних організацій (напр. Марійська дружина, Апостольство молитви, церковне братство, Українська Молодь - Христові, Орли, Обнова, Пласт, ОУН, комсомол)?
5. Що обумовило Ваше рішення прийняти celibat / коли і за яких обставин Ви одружились (з ким; як Ваша дружина ставилась до Вашого покликання; скільки у Вас дітей, онуків; де вони живуть, яку освіту отримали, ким працюють)?
6. Хто Вас рукоположив, коли і де?

II. Період до кінця Другої Світової війни

1. Де Ви жили напередодні Другої Світової війни (1939р.)? Розкажіть про своє життя і діяльність в той час.
2. Розкажіть про своє життя і діяльність у часі Другої Світової війни 1939-44рр. (періоди першої радянської та німецької окупацій). Розкажіть про церковне життя цих періодів, які події в житті УГКЦ були для Вас значними?
3. Як Друга Світова війна вплинула на життя Вашої парафії, сім'ї? Яких переслідувань зазнали (Ви особисто, Ваша парафія, парафіяни, знайомі Вам священники, Ваша сім'я)?
4. Як запам'яталися Вам постаті Митрополита Андрея і ректора Йосифа Сліпого? Чи були Ви на останніх Літургіях, проповідях Митрополита Андрея, які були його настанови в той час?
5. Розкажіть про початок другої радянської окупації західної України 1944 - III.1945, IV.1945 - 46 рр.
6. Розкажіть про працю Ініціативної групи (Костельника, Мельника, Пельвецького), про Собор 1946-го року, як він підготовлявся; хто із знайомих Вам священників був на цьому Соборі, що знаєте про їх долю?

III. Репресії та ув'язнення

1. Яких Ви зазнали переслідувань? Де і коли Вас арештували?
2. Чи пам'ятаєте хто Вас арештував та хто спричинився до арешту? Яка була офіційна причина арешту?
3. Розкажіть про слідство над Вами, де і хто Вас допитував, судив і в якій тюрмі Ви перебували. Чи вимагали переходу на православ'я? Хто із священників був з Вами?
4. За якою статтею Вас судили і який був вирок? Чи залишилися документи, фото?
5. Розкажіть про етапи. В яких тюрмах (таборах) Ви перебували? Який був Ваш лагерний номер?
6. Яке було Ваше перше враження після прибуття до табору?
7. Скільки в'язнів приїхало з Вами і скільки прибуло пізніше? Хто був з Вами в ув'язненні, скільки там було галичан греко-католицького віросповідання? Розкажіть про співв'язнів, їх національність та духовне життя. Які були Ваші стосунки з упівцями та бандерівцями? Які були міжконфесійні відносини? Чи були прояви солідарності між в'язнями?
8. Розкажіть про режим та умови праці у місцях покарання. Опишіть табірний день. (Які були умови життя, харчі, одяг? Яку працю Ви виконували?)
9. Розкажіть про тюремну (табірну) адміністрацію, вартових, конвоїрів? Як вони відносились до Вас, як до священника?
10. Як ставилися співв'язні до Вас, як до священника?
11. Чи була можливість зберігати свої переконання, свободу духа в умовах ув'язнення? Як Вам це вдавалось?
12. Чи була можливість виконувати душпастирські обов'язки? Розкажіть про особисту і спільну молитву, Літургії, свята, сповіді, похорони в ув'язненні. Чи виголошували Ви проповіді під час Літургії?
13. Чи були випадки навернення, хрещення? Подайте число і цікаві приклади.
14. Чи був зв'язок з іншими священниками, єпископами?
15. Чи отримували Ви кореспонденцію, посилки; чи мали побачення і як це відбувалося? Як в'язні спілкувалися із зовнішнім світом? Чи доходила до Вас інформація ззовні і якими шляхами? Чи писали Ви скарги, листи про реабілітацію, помилування?
16. Як Ваше ув'язнення відбилося на Вашій родині?
17. Опишіть найдраматичніші і, якщо були, відрадні моменти свого життя в ув'язненні.
18. Серед важких умов ув'язнення на що покладали найбільшу надію? Яку Ви бачили перспективу для себе і для УГКЦ, що давало сили триматися?

19. Розкажіть про умови свого звільнення, скільки років Ви відсиділи в ув'язненні (подайте дату звільнення). Чи зберігся документ про Ваше звільнення?

IV. Заслання

1. Чи були Ви на засланні, де, як довго? Яку світську роботу Ви виконували? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваш духовний стан? Розкажіть про умови життя.
2. Чи була можливість зберігати свої переконання, свободу духа в умовах заслання? Як Вам це вдавалось?
3. Чи мали Ви зв'язок з єпископами, священиками, представниками чернечих згромаджень (якими, як часто, за яких обставин)? Чи знали Ви про вихід Митрополита Сліпого з концтабору в 1953 році і його заслання до Красноярського краю? Чи знали Ви про пастирські послання Митрополита Сліпого?
4. Розкажіть про церковне життя, Ваше душпастирювання, церковну спільноту, вірних.
5. Розкажіть як проходили спільні молитви, Служби Божі, обряди хрещення, вінчання, похорону; чи були співані, за чиєю участю, кількість осіб, як часто, (скільки осіб Ви хрестили, вінчали, хоронили на місяць/рік?). Де Ви відправляли Богослужіння (в себе на помешканні, в хаті іншого священика, у монахинь, вірних, у капличках, церквах...)? Чи виголошували Ви проповіді під час Літургії? Які Ви мали літургічні книги, ризи, богослужебні сосуди?
6. Чи була нагода провадити катехизацію, підготовку до першої Сповіді і Святого Причастя, Тайни Подружжя? Чи була нагода сповідати, надавати духовний провід поодиноким вірним? Як Ви проводили релігійне виховання дітей та дорослих? Скільки вірних Ви у такий спосіб обслуговували?
7. Чи були випадки навернень і хрещення дорослих (скільки, як часто)?
8. Чи виготовлялась якась духовна література, у скількох примірниках, як вона поширювалася?
9. В яких стосунках Ви перебували із священослужителями та вірними інших конфесій?
10. Опишіть ставлення до Вас (до Вашої сім'ї, родичів) з боку місцевої влади.
11. Який зв'язок Ви підтримували із західною Україною? Чи мали матеріальну та духовну підтримку для свого душпастирювання (від духовних осіб, рідних, знайомих, парафіян)?
12. Як Ваше заслання відбилось на Вашій родині? Як Ваша дружина і діти сприймали репресії над Вашою родиною? Як Ваша дружина, діти відносилися до Вас як до чоловіка, батька, священика? Чи були суперечливі моменти (кофлікти на тлі Ваших обов'язків як батька родини і як священика-душпастиря)?
13. Коли були Ви на засланні, то яку бачили перспективу для себе і для УГКЦ?

V. Життя в підпіллі

1. У зв'язку з чим закінчилось Ваше ув'язнення (заслання): закінченням "сроку", амністією, іншими причинами? Куди і яким чином Ви повернулися після ув'язнення (заслання), яке було до Вас ставлення на волі? Чи було обмеження прописки, подорожування, влаштування на працю?
2. Чи були з боку влади вимоги припинити священичу діяльність або перейти на православ'я? Чи пропонували Вам парафію в структурі РПЦ?
3. Де і ким доводилось Вам працювати після повернення? Чи Ваші співпрацівники знали про Ваш духовний стан?
4. Чи отримували Ви пенсію після досягнення пенсійного віку; якщо ні, то за рахунок чого Ви себе утримували?
5. Якому єпископу Ви підлягали, чи міняли Ви єпископську юрисдикцію і чому? Який Ви мали зв'язок з єпископами і священиками (з якими, як часто, за яких обставин)? Розкажіть про стосунки між поодинокими єпископами, монашими згромадженнями та священиками. З ким Ви радились у випадку виникнення священичих проблем, канонічних (подружніх) питань?
6. Чи була можливість провадити священичу діяльність? Чи Ваше священиче душпастирювання було явним, чи підпільним? Чи узгоджувалося воно з єпископом і чи координувалося з іншими священиками, представниками монаших згромаджень?
7. Хто допомагав Вам у душпастирюванні, в небезпечних обставинах та в побуті (родичі, вірні, представники монаших спільнот, родичі чи знайомі з діаспори)? Чи отримували Ви інтенції з-за кордону?
8. Розкажіть про своє духовне життя. Чи могли Ви відмовляти часослов? Як часто можна було сповідатися?
9. Розкажіть про спільноту, яку Ви обслуговували (кількість вірних, їх вік, місце проживання, суспільний стан).
10. Розкажіть як проходили спільні молитви, Служби Божі, обряди хрещення, вінчання, похорону; чи були співані, за чиєю участю, кількість осіб, як часто, (скільки осіб Ви хрестили, вінчали, хоронили на місяць/рік?). Де Ви відправляли Богослужіння (в себе на помешканні, в хаті іншого священика, у монахинь, вірних, у капличках, церквах...)? Чи виголошували Ви проповіді під час Літургії? Які Ви мали літургічні книги, ризи, богослужбні сосуди? Яке Ви вживали літургічне вино, хто пік просфори?
11. Чи була нагода провадити катехизацію, підготовку до першої Сповіді і Святого Причастя, Тайни Подружжя? Чи була нагода надавати духовний провід поодиноким вірним? Як Ви проводили релігійне виховання дітей та дорослих, всупереч офіційній атеїстичній ідеології та пропаганді? Скільки вірних Ви у такий спосіб обслуговували?
12. Чи були випадки навернень і хрещення дорослих (скільки, як часто)?

13. Яка зберігалася у Вас духовна література? Чи друкувалася якась підпільна духовна література, у скількох примірниках, як вона поширювалася? Чи мали Ви календарі, образки ; звідки?
14. Чи мали Ви можливість і чи слідували за тим, як проходив Другий Ватиканський Собор, як розвивалося життя УГКЦ в діаспорі? Як Ви ставилися до обрядових (східних літургічних) реформ, встановлених Апостольським Престолом і впроваджуваних Блаженішим Кир Йосифом та Синодом єпископів у діаспорі та владиками Величковським і Стернюком в Україні?
15. Чи сприяли у Вашій священничій праці радіопередачі українською мовою з Ватикану? Чи вважалося, що вислухання Служби Божої по Радіо-Ватикан сповняло недільні (святочні) обов'язки віруючих греко-католиків?
16. В яких стосунках Ви перебували з римо-католицькими священниками? Чи поручали Ви вірним ходити до римо-католицьких церков?
17. Чи мали Ви стосунки з православними священниками (включно з тими, що перейшли на православ'я)? Чи поручали вірним ходити до діючих (православних) церков? Яким було Ваше відношення до товаришів, що "підписали православ'я".
18. Опишіть ставлення до Вас (до Вашої сім'ї, родичів) з боку влади. Чи зазнали Ви допитів, обшуків, викликів до уповноваженого у справах релігії, адміністративних покарань, переслідувань, насильства, арештів? Чи були Ви засуджені вдруге, коли, за якою статтею КК, на який термін? Чи збереглися у Вас протоколи обшуків? В який спосіб органи КДБ провадили нагляд над Вами? (Назвіть прізвища, обставини і конкретні дати). Чи спонукали Вас до співпраці, примушували переходити на православ'я, припинити чи обмежити священничу діяльність?
19. Як репресії над Вами відбилися на Вашій родині? Як Ваша дружина і діти сприймали родинну долю? Як Ваша дружина і діти відносилися до Вас як священника? Чи були суперечливі моменти (кофлікти на тлі Ваших обов'язків як батька родини і як священника-душпастиря)?
20. Як відбилося на Греко-Католицькій Церкві закриття православних церков в 1959-64 рр.? Чи відбувався перехід вірних із ліквідованих парафій РПЦ до підпільних парафій УГКЦ? Чи знаєте священників, які перейшовши на православ'я, пізніше повернулися до УГКЦ? Як це відбувалося?
21. Яка була на Україні реакція на легалізацію Греко-Католицької Церкви в Чехословаччині в 1968 році?
22. Якщо можливо, опишіть найщасливіші та найдраматичніші моменти свого життя, свого священства, з чим вони пов'язані.
23. Чим, на Вашу думку, збагатилася УГКЦ через досвід підпілля? Які негативні наслідки підпільного періоду для УГКЦ?

24. Хто, на Вашу думку, визначався особливою святістю у підпіллі? Яка постать, на підставі Вашого досвіду, була найвизначнішою у підпіллі?
25. Що було найбільш визначним і характерним для підпілля УГКЦ? Спробуйте кількома реченнями висловити суть греко-католицького підпілля.

VI. Період виходу з підпілля

1. Чи надіялись Ви на остаточну легалізацію УГКЦ?
2. Коли Ви відчули, що легалізація УГКЦ неминуча?
3. В яких акціях Ви брали участь та свідками яких подій Ви були?
4. Які труднощі зазнали Ви особисто, ваша паства, сім'я при виході Церкви з підпілля?

VII. Світоглядні питання

1. Чому, на Вашу думку, Бог дозволив такий період переслідувань, репресій, гонінь?
2. Чому деякі Церкви зазнали майже загибелі? Чому вони остаточно вистояли?
3. Чому деякі християни трималися стійких позицій, а інші пішли на компроміс?
4. Як, на Вашу думку, християнин повинен обороняти людську гідність, людські, Богом дані, права?